

HALINA BRONIEWICZ

ur. 1918; Rosja

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Puławy, Końskowola, II wojna światowa, Żydzi, wypędzenie Żydów z Puław

Sytuacja Żydów w Puławach podczas II wojny światowej

Początkowo nic [Niemcy Żydom nie robili], bo to weszło wojsko, ale później musiały jakieś inne służby wejść i wtedy wywieźli tych wszystkich Żydów do Końskowoli. Końskowola jest między Puławami a Lublinem, do tej Końskowoli ich wszystkich wytransportowali. U nas jeszcze służąca była, trzymała się mimo wojny, no bo powinna wrócić do siebie na wieś, ale jakoś się jeszcze u nas trzymała i ja z nią poszłam do Końskowoli. Oni byli bardzo tacy nieprzychylni, ci Żydzi, tak jakby uważali, że myśmy się trochę do tego przyczynili, że ich z Puław wytransportowali, no i nie bardzo chcieli sprzedać nam mięso, no ale jakaś Żydówka przyszła i powiedziała, że ona niby dla siebie kupi tego mięsa i ja tam jakąś cielęcinę czy coś dostałam i wróciłam, już więcej tam nie chodziłam nigdy.

Potem jeszcze gdzieś dalej ich wywieźli i pewnie gdzieś ich tam pomordowali. Na naszym placu, tam, gdzie ten nasz dom stał, była taka budka żydowska, tam już od dawien dawna ona musiała być, oni tam sprzedawali lody, jakieś cukierki, jakieś tam owoce, no i jak wychodzili, to zamknęli i klucz do nas oddali, no ale nie było możliwości jakoś tego przypilnować, bo i myśmy wyjechali z Puław do Kazimierza. No i pewnie tych wszystkich Żydów tam gdzieś z tej Końskowoli dalej [wywieźli] i tam pewno ich wymordowali, bo nikt nie wrócił. Znaczący – ja nie mogę twierdzić, że nikt. Może ktoś się tam gdzieś uratował, ale już gdzieś za granicę może mu się udało dostać, tego to ja już nie mogę wiedzieć, ale z tych znajomych to nikt nie wrócił do Puław chyba, bo by rodzice mi coś powiedzieli.

Data i miejsce nagrania	2002-09-26, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"